

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Miért nincs a trafikokban
szivar és cigaretta?

Forrás:

Pesti Nép

Bp.
(Hely)

1917 III
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

389.165

Hely

Idő

"1917"

Személy

Miért nincs a trafikokban szivar és cigaretta?

A kistrafikosok keserősége

A közönség állandóan haragszik a trafikosok egyrészére, mert hónapról-hónapra kevesebb szivart, cigarettát és dohányt adnak, a trafikosok pedig azt mondják, hogy nekik még több ok van a keserőségre, mert a hatóságok igazságtalanul bánnak velük s az ő rovásukra — de egyáltalán a publikum kárára is — megengedik a protekció érvényesülését. A dohány-kisárusok közül sokan már a tönk szélére kerültek. Hogy csaknem az egész héten át miért nem kapni a legtöbb üzletben dohányárut, azt a következő érdekes kis leleplezés világítja meg, amelynek adatait a dohányárusok egyik vezetője szolgáltatta:

— A kistrafikosok legfőbb panaszai a Denikó ellen szól. A Denikóról ma már minden dohányos ember a maga tapasztalatából tudja, hogy a nikotinmentesítést, magyarul azonban a szivar vagy cigaretta zamatjának elvesztését jelenti. A Denikót tulajdonképpen egy élelmes osztráknak, August Falknak köszönhetjük, aki az *Entnikotisierung*-ot kitalálta és a szabadalmát eladta Budapestre is, sőt most is részese-dik a magyar haszonból. A Denikónak mindig van szivarja és cigarettája. Tessék csak meg-nézni főüzlete előtt, a Szent István-téren a boldog tömeget.

— De ismerni kell a titkait is. Teleszky János pénzügyminiszter ur egyik rokona az igazgatóságban ül. Kérem azért csak ne tessék semmi panamára gondolni Teleszky részéről, ő tisztára azt cselekedte, amit az illetékes ügyosztály mindig előterjesztett és az egyszerűen a Denikó — szerencséje volt, hogy reánézve kedvezőnek bizonyult minden előterjesztés.

— Mint közérdekű kérdést joggal teszi föl azonban a publikum: miért érezzon egy doboz Duna cigarettáért 40 helyett 45 fillért. Hogy a legszegényebb embertől miért követelnek a magyar dohányért Denikók 48 fillért, mikor a trafikban 40 fillérért megkapja?

— Ha van, de nincs. A Denikó-bolt előtt naponta 400—500 embert láthat, a szegény kistrafikosok pedig üresek, árut nem kapnak. Ha hetenkint egyszer árusítanak, akkor — a keserves szerdán — nem egyszer ajtót, ablakot betörnek. Rendőrt kell ide állítani. Eddig azonban a rendőr szép csöndesen posztolt, kapott egy-két szivart, most be kell jelenteni és fizetni egy-egy rendőrért hat koronát külön.

— Sokan éppenséggel nem szeretik a Denikó-szivart, de kénytelenek vele élni. Eleinte úgy volt, hogy a Denikó ellátja rengeteg áru-készleteiből a kistrafikosokat is. Most azonban egész áruját ő maga adja el detailban.

— Nagyon fontos tudni azt, hogy Bécsben nem így van. Ha valaki nikotinmentes dohányt akar szívni, az egyszerűen elviszi, vagy a rendes trafikossal elküldeti a Grün-gasse 32. szám alá és ott kivonják belőle a nikotint. A pesti éhes vállalat nagy raktárt tart és végzetes konkurrenciát csinál a kistrafikosoknak. Most épp ebben a dohányhiányban nem volna szabad a publikumot terrorizálni, rákényszeríteni a Denikót. E vállalat nemrég még infámisan ment. A háboru előtt alaptőkéjének körülbelül háromnegyed részét elvesztette. Most pedig olyan pompásan virul, hogy cigarettahüvelygyárat is állított. A különlegességi gyártmányokat is megkapja persze és együtt 60—70 ezer korona értékű árut ad el hetenkint. A kistrafikosok esztendőik óta hiába kérték a különlegességet, a Denikó azonban játsza megkapta, úgy a speciálitást, mint az általánost.

Megkérdeztük, hogy konkrét formában mi a kistrafikosoknak az óhajta, mire ezt a választ

kaptuk:

— Legalább a dohányhiány alatt szüntessék be az annyit szidott denikózást. Az így fel-szabadult mennyiséget juttassák a szegény kistrafikosoknak, akik közül sokan mindennapi kenyerüket nem tudják megkeresni. Száz szivar denikózásért két koronát, száz cigarettáért ötven fillért követelnek. Aztán miért kell a nyomorék katonának minden kis csomag dohányért nyolc fillérrel többet fizetnie?

Érdeklődtünk a dohányjövődéki központ igazgatóságánál is a kistrafikosok sérelmeinek dolgában. Az igazgató nem volt ott és Fodor Zoltán tanácsossal beszélünk, aki a többi közt ezt mondta:

— A direkcio a raktárakat ellátja áruval és az árusokkal, trafikokkal nekünk nincs dolgunk, magát az eladást a pénzügyigazgatóság intézi. A Denikó úgy tekintetik, mint más nagyárus. Mi az 1915. évi forgalmat vettük alapul s ezért a Denikó, amely az ország egész területét ellátja, többet kap, mint más nagyárus.

A pénzügyigazgatóságon egy tanácsos, akivel telefonon beszélünk, nagyon jellemző felvilágosítást adott, amelyet szó szerint reprodukálunk:

— Mi azt tesszük, amit jónak látunk s amelyik kistrafikosnak nem tetszik, az csukja be a boltját. Az új pénzügyminiszter, dr. Gratz Gusztáv bizonyosan nem ezt nevezi szociális érzéknek.

T. K.